

፩፪  
ኢትዮጵያዊ  
ስፖርት

ბრუნპილდას სასახლე

სეივოს სახლი

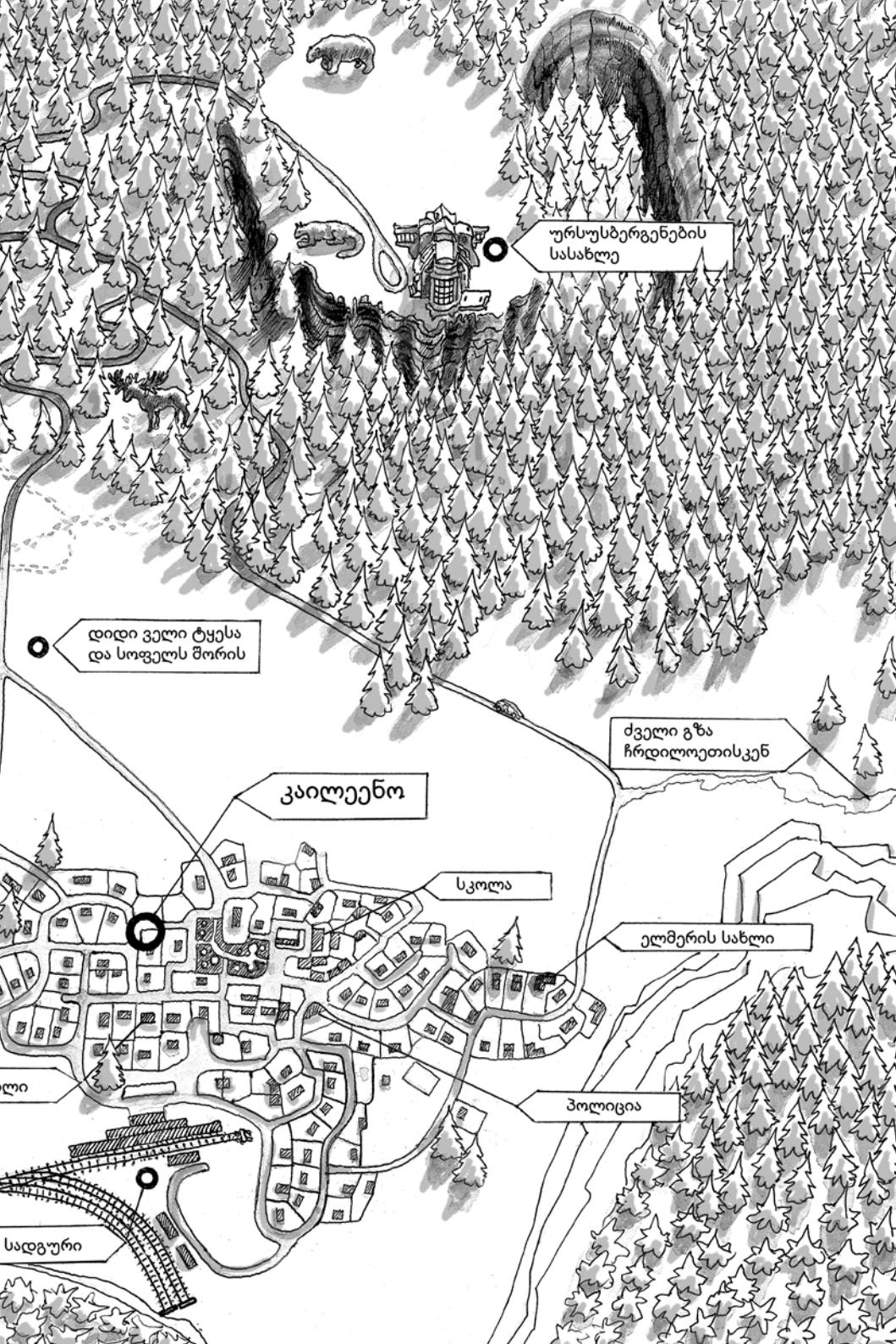
ზამთრის ტყე

ლარსის, მარის და  
სეივოს შეხვედრის ადგილი

ქალაქი

ინგეს სახ

რკინიგზის



ურსუსბერგენების  
სასახლე

დიდი ველი ტყესა  
და სოფელს შორის

კველი გზა  
ჩრდილოეთისკენ

კაილენო

სკოლა

ელმერის სახლი

პოლიცია

ლი

სადგური

ნილს სიმეონი

14  
არისთავის  
თავისი

ავტორის ილუსტრაციებით

## ნინასიზყვაობა

ვერასოდეს ვისვენებდი. თუ ტყე იყო მახლობლად, ტყე უნდა გამომეკვლია; თუ ბორცვი, ამ ბორცვზე უნდა ავმძვრალიყავი. მეზობელი ეზოები, სარდაფები და ავტოფარეხებიც კი შესწავლილი მქონდა. ეს ყველაფერი იმ წიგნების ბრალი გახლდათ, რომლებითაც სავსე იყო ჩვენი სახლი. სათავგადასავლო გამოცემათა ტომეულებით იყო გამოტენილი ჩემი ოთახის წიგნების ორი კარადა და ყველა თარო. მარკ ტვენის, მაინ რიდის, უიულ ვერნის, ფენიმორ კუპერის, ჯეკ ლონდონისა და ართურ კონან დოილის ყველა ნაწარმოები ერთად მიტრიალებდა თავში და ამის გამო სულ შარში ვიყავი.

ერთ ზაფხულს სიკვდილს ძლიერს გადავურჩი. მთაში, ჩვენს ზაფხულის სახლში ვიყავით დასასვენებლად. ჩემი და და დეიდაშვილები თავგადასავლების გარეშეც მშვენივრად ატარებდნენ დროს – აგროვებდნენ სოკოს, წუნაობდნენ, ტყის პირას ჩემივე აშენებულ პატარა ხის ქოხში სახლობანას თამაშობდნენ ან სულაც დეიდებს ცხობასა და ქარგვაში ეხმარებოდნენ. მე კი გული მუდამ სახლიდან შორს, ჯერ შეუსწავლელი ადგილებისკენ მიმიწევდა.

სახლთან ახლოს, მინდორში, ერთი უზარმაზარი წიფელი

იდგა. ის ისეთი დიდი იყო, რომ ტოტების გასაყარზე შვიდი ბავშვი მოხერხებულად ვსხდებოდით და დურბინდით გზას ვაკვირდებოდით. ეს იყო ჩვენი „შტაბი“. აქ ყველანი ჯაშუშები ვიყავით და ჩვენ-ჩვენი ჩინი და დავალება გვქონდა, რომელ-საც ჩვენი უფროსი დეიდაშვილი მიკა გვაძლევდა. მე, რა თქმა უნდა, ჩემი მოვალეობები ბოლომდე არ მაკმაყოფილებდა, ამი-ტომ გადავწყვიტე, ჩვენი წილის ხე კენწერომდე დამელაშქრა. ბავშვები ჩემს შეჩერებას ცდილობდნენ, მაგრამ ამან პირიქით, უფრო შემაგულიანა. ზევით დიდხანს მივძვრებოდი. როგორც იქნა, კენწეროს მივაღწიე და ფოთლებიდან თავი გამოვყავი. მივხვდი, რომ ტყუილად არ მინვალია. „ცაში“ პირველად მოვხვ-დი. აბა, როგორ ადგინეროთ ის აღტაცება და სიამოვნების ურუ-ანტელი, რომელიც მაშინ განვიცადე: ველები, მთები, ველები, მთები, ველები, გზები, სახლები, ბაღები, გზები, სოფლები, მათ მიღმა კი ლურჯი ცა, შორს წასული მოლივლივე ღრუბლები და საიდანლაც მოსული მანქანის ყრუ ღმუილის ხმა. აი, ეს დავი-ნახე მაშინ. ვიდექი და თავში ათასგვარი ბავშვური ოცნება და იდეა მომდიოდა: საფრენი აპარატები, მთიდან მთაზე გადებული ხიდები, ფრთები, მფრინავი სავარძელი, მფრინავი პატარა სახლი თბილი საწოლით, იმ წიფელზე უფრო მაღალ ბოძებზე შემდგარი სახლი და ათასი სხვა რამ.

– ნილ! ნილს, სად ხარ?! – მომესმა სადღაც ქვემოდან დედა-ჩემის ხმა.

მივხვდი, რომ ბავშვებმა ჩემი ურჩობა დედაჩემს შეატყობინეს. რაღას ვიზამდი? სასჯელი არ ამცდებოდა. საინტერესო იყო ამჯერად რა იქნებოდა: ბოსტანში სტაფილოს ამოთხრა, სახლის დალაგება თუ ეზოს დასუფთავება?!

– ხო, დედიკო, ახლავე ჩამოვალ! – დავიძახე ზევიდან და სწრა-ფად დავიწყე დაბლა დაშვება, რომ დედაჩემს სადმე ქვედა ტოტებ-ში მიმალული ვგონებოდი. ჩამოსვლა ბევრად რთული აღმოჩნდა. ცოტა არ იყოს, მეშინდა, მაგრამ ჩასვლას მაინც ვჩქარობდი.

– ტკაც! – გაისმა ფეხქვეშ მკვეთრი ხმა და ხის ტოტები სწრაფად დატრიალდა თვალნინ. იმის მიხვედრაც ვერ მოვასწარი, რა მოხდა, რომ მარცხენა ფერდში მტკივნეულად მომხვდა რაღაც. ხე გაჩერდა, მეც გავჩერდი. დიდი ტოტის გაყოფის ადგილას ვიყავი გაკვეხებული. ფეხები ჰაერში მქონდა. ტკივილისგან სუნთქვა შემეკრა. ქვევით კიდევ ბევრი იყო საფრენი. მივხვდი, რომ სიკვდილს გადავრჩი, თუმცა მთლად გადარჩენილი ჯერ არ ვიყავი. ტოტი, რომელიც ჩამიტყდა, ჯერაც ქვევით მიფრინავდა ლანალუნით. „ნიილსს!!!“ მომესმა დედაჩემის განწირული ყვირილი. მალე თუ არ ამოვისუნთქავდი, უკვე სხვა ყველაფერი აზრს დაკარგავდა; იქედან ალბათ ველარასოდეს ჩამოვალწევდი. როგორლაც ამოვისუნთქე და, ტკივილის მიუხედავად, ტოტებიდან გათავისუფლება დავიწყე. არ მახსოვს, როგორ მოვახერხე ეს, რადგან ვერც ფეხით ვწვდებოდი რამეს და ვერც – ხელით. ბოლოს, როგორლაც, იმავე ტოტზე შემოვჯექი, რომლის განშტოებაშიც გავიჭედე და ნელ-ნელა ხის ტანისკენ დავიწყე გადაცოცება.

– ნილს, სად ხარ, ნიილს?! – ისევ დედაჩემის ხმა გავიგონე. – ნიიილს! ნიილს! – ყვიროდნენ ჩემი და და დეიდაშვილებიც სადღაც ტოტებისა და ფოთლების ქვემოდან. როგორც იქნა, ხმის ამოღება შევძელი და აკანკალებულმა დავიყვირე:

– აქ ვარ, მოვდივარ!

მუხლების კანკალით, ნელა ჩავძვერი ბოლომდე და გაფითრებული და აცრემლებული, დედაჩემს ჩავეხუტე.

მომდევნო ორი კვირა ლოგინში გავატარე. მთელი მარცხენა ფერდი და ზურგი ატყავებული მქონდა, ორი ნეკნი კი – გაბზარული. ცოტა მიხაროდა კიდეც – ჯერ ერთი, სასჯელს გადავრჩი და, თანაც, ყველა მომაბეზრებელი დავაღლება, როგორებიცაა: საცხობში სიარული და ჭიდან წყლის მოზიდვა, დანარჩენ ბავშვებზე გადანაწილდა. სამაგიეროდ, სამივე დეიდა და დედაჩემი ჩემს განკარგულებაში იყვნენ. მე კი მთელ დღეს წიგნების კითხვისა და ხატვის მეტს არაფერს ვაკეთებდი. სწორედ მაშინ ჩამივარდა

ხელში წიგნი, რომელიც ვერავინ ვერასოდეს ამოხსნა, როგორ მოხვდა ჩვენს ზაფხულის სახლში.

უკვე მეორე კვირა იყო, რაც ლოგინში ვიწექი სახვევებში შეკრული. ნელ-ნელა საპირფარეშოში დამოუკიდებლად სიარული დავინყე. ერთხელაც, როცა საწოლის ქვეშ ფლოსტების მოსაძებნად ხელი მოვაფათურე, ფლოსტის ნაცვლად ხელში წიგნი მომზვდა. ეს იყო ჰერმან ჰესეს ნანარმოებთა კრებული. იმას, თუ როგორ აღვიქვი ჰესე ბავშვმა და როგორ – ზრდასრულმა, ახლა მნიშვნელობა არ აქვს. მთავარია, რომ ამ წიგნს ყველაზე უცნაური წინასიტყვაობა ჰქონდა, რაც კი ოდესმე წამიკითხავს.

აღწერილი იყო მისი პიროვნება და დამოკიდებულება სამყაროსადმი. მოყოლილი იყო მისი ბავშვობის წლებისა და ოჯახის შესახებ. სტუდენტობის პერიოდში მოჯანყე სული თავგადასავლების ძიებას იწყებს: ის ახალგაზრდულ მოძრაობას შეუერთდა და საპროტესტო მოქმედებებში მონაწილეობისთვის ორჯერ ციხეში მოხვდა. ციხეში დრო უქმად არ დაუკარგავს – კითხულობდა და წერდა. დროდადრო ხატვითაც ერთობოდა და როცა რვეულის ფურცლები ვეღარ იკმარა, თავისი საკუნის კედელზე დაიწყო ხატვა. ციხის უფროსს ჰესე მოსწონდა და მის ამგვარ გართობაზე თვალს ხუჭავდა. ის კი არა, ფერადი საღებავებიც კი გადასცა და ნება დართო, კედელზე ხატვა გაეგრძელებინა.

ჰესემ კედელზე პეიზაჟის შექმნა დაიწყო: ჯერ მდელო და ცა დახატა. ნელ-ნელა მდელოზე ყვავილები და ძროხებიც გაჩნდნენ. თანდათან პეიზაჟს ახალ-ახალი დეტალებით ავსებდა. ასე გაჩნდა ნახატზე მთები და ტყე. შემდეგ მატარებელიც შეემატა. ჰესეს დღითი დღე სულ უფრო ბეზრდებოდა ციხეში ყოფნა. ერთ დღეს, როცა მოთმინება საბოლოოდ ამოენურა, ჩაჯდა მატარებელში და დატოვა იქაურობა.

თვალებს არ ვუჯერებდი. მიჭირდა იმის გააზრება, რომ ადამიანის ბიოგრაფია, რომელიც რამდენიმე ფურცელზე იყო დაწერილი და არა ნახევარ გვერდზე, როგორც მე მოვყევი, ასე შეიძლებოდა

დასრულებულიყო. „რა? როგორ? რას ნიშნავს ეს?“ – ვეკითხებოდი ჩემს თავს. ვერ ვთვდებოდი, ეს ხუმრობა იყო თუ... რამდენჯერმე ისიც კი გავითქმირე, ნეტავი ციხიდან მართლა ასე ხომ არ გაიქცა-მეთქი. მოკლედ, დაღამებამდე მხოლოდ ამაზე ვფიქრობდი, ჭერში ბზარებს მიშტერებული. ეზოდან ჩემი დეიდაშვილების და დის უივილ-ხივილი მესმოდა, მაგრამ სულაც არ მწყდებოდა გული, ისე ვიყავი ჰერმან ჰესეს გაქცევის ამბით გატაცებული. საღამოს დედამ ისიც კი მკითხა, ნილს, ხომ კარგად ხარ, მთელი დღეა, ერთხელაც არ დაგიძახია, ნუთუ არაფერი გჭირდებაო. იმწუთას ძალიან მომინდა დედასთვის ჰესეს წიგნის „წინასიტყვაობა“ მომეყოლა. ვიფიქრე, შეიძლება წაკითხული ჰქონდეს და იცოდეს, ამ ამბავში რა იყო ნამდვილია და რა – არა-მეთქი. ჰესე კი ჰქონდა დედას წაკითხული, მაგრამ მსგავსი წინასიტყვაობა არათუ არ წაეკითხა, იმასაც კი ვერ მიხვდა, საიდან ჩამივარდა ეს წიგნი ხელში. მოკლედ მოვუყევი ჰესეს მთელი ბიოგრაფია და სწორედ ისე დავასრულე, როგორც წიგნში ეწერა „ჩაჯდა მატარებელში და დატოვა იქაურობა“. დედაჩემისგან სულ მცირე გაკვირვებას მაინც ველოდი, მან კი არც აცია, არც აცხელა და...  
– ეეჲ, ეგ რა არის! შენ ის უნდა იცოდე, ინგე სნიპი და უგო ურსუსბერგენი როგორ გაიქცნენ ურსუსბერგენების სასახლიდან. აი, გაქცევა ის იყო.

– ვიინ? – გაკვირვებულმა ვიკითხე.

ჰესე საერთოდ დამავიწყდა, ისე დამაინტერესა ამ ორი სიტყვით მოყოლილმა ამბავმა. დანარჩენი ერთი კვირა დედაჩემი ამ ამბავს ნელ-ნელა მიყვებოდა და გეფიცებით, ისე მითრევდა ყოველი სიტყვა, აღარც ზურგის ტკივილი მახსოვდა და აღარც ნეკნების.

დედაჩემი ფინეთის ერთ ლამაზ, მთებით გარშემორტყმულ სოფელ კაილეენოში გაიზარდა. იქვე დაამთავრა ჯერ თორ ურსუსბერგენის სახელობის საშუალო სკოლა, შემდეგ კი ბრუნპილდა ლეშეზის სახელობის მუსიკალური ლიცეუმი. ინგე სნიპი და

უგო ურსუსბერგენი მისი კლასელები იყვნენ. პო, სხვათა შორის დედაჩემს ბრიტა ჰელენა, მამაჩემს – კალე, კალე სიმეონი და დღემ-დე „პატარა კალეს“ ეძახიან. მე კი ნილს სიმეონი ვარ და ამ ამბავს ზუსტად იმ სიტყვებითა და თანმიმდევრობით გიყვებით, როგორც დედაჩემმა მიამძო.

## თავი 1

ბარონი ვოლკან ლეშეზი ძალზე ცნობილი და, ამავე დროს, ყველა წრეში მიღებული პიროვნება იყო. მას აფასებდნენ არა მარტო როგორც წარმატებულ გეოგრაფია და გეოლოგი, არამედ როგორც კარგ ადამიანის. ვოლკანს კარგად იცნობდნენ ყველა საგვარეულო კარზე, სამეცნიერო და სასწავლო დაწესებულებებში, როგორც მორავიაში (მის სამშობლოში), ისე დანარჩენ ევროპაში, ინდოეთში, ჩინეთში, რუსეთსა და ეგვიპტეში.

ბარონ ვოლკანს იმ დროს სამი წლის ვაჟი, ალექსი ჰყავდა, რომელიც ძიებთან და დედასთან ერთად მორავიაში, ლეშეზის საგვარეულო სასახლეში ატარებდა ბავშვობას. მამას იგი იშვიათად – წელიწადში ერთი ან ორი თვის განმავლობაში ხედავდა, მაგრამ ვოლკანი ასე მცირე ხნის განმავლობაშიც კი იმდენ სითბოსა და ხალისს ანიჭებდა შვილს, რომ მიუხედავად ქალთა მუდმივი გარემოცვისა, ალექსი მაინც ვაჟკაცი და გულისხმიერი ბიჭი იზრდებოდა. სანამ მამა შორეულ მოგზაურობაში იმყოფებოდა, ალექსი სულ მის მოთხრობებსა და სტატიებს კითხულობდა; მამის-გან წერილებს ელოდა, რომ რაც შეიძლება მალე შეეტყო თავისი მონატრებული და საყვარელი მამის ამბავი და ადგილსამყოფელი.

ასე გრძელდებოდა, სანამ ალექსი რვა წლის არ გახდა. სასახლეში ყველაფერი ძველებურად იყო: იგივე ძიძები, იგივე მზარეულები, იგივე მეჯინიბე, იგივე წიგნები და იგივე სასადილო ჭურჭელიც კი. თუმცა, ამ ამბის შემდეგ ლეშეზის მამულში ბევრი რამ მნიშვნელოვნად შეიცვალა.

ეს მოხდა 1843 წელს. ბარონი ვოლკან ლეშეზი ლაპლანდის ცივი და გაუვალი ტყეების დაძლევას ცდილობდა ერთგულ მეგზურებთან ერთად. მათი მიზანი ტორფის საბადოების აღმოჩენა, შემდეგ კი ჩრდილოეთით ინარიიარვის ტბისკენ გზის გაკვლევა იყო, საიდანაც ტორფის მომპოვებელი ერთ-ერთი მსხვილი კომპანია ბარენცის ზღვის სანაოსნო გზებთან დაკავშირებას აპირებდა. ექსპედიცია უმძიმეს პირობებში – საკვებისა და სითბოს მუდმივ უკმარისობაში მიმდინარეობდა. გზაში მგლებთან და დათვებთან შეტაკებამ ორი ძალლი და სამი ცხენი შეიწირა. თორმეტკაციანი ჯგუფიდან ხუთი ციებ-ცხელებით იყო შეპყრობილი. ქანცგანწყვეტილი ჯგუფი ძლივს ახერხებდა დღეში ხუთიოდე კილომეტრის გავლას უღრან ტყეში ავადმყოფი მეგობრებითა და ბარგით დატვირთული ციგებით.

ვოლკანსა და მის მეგობრებს ამგვარი გაჭირვება და უარესიც მრავალჯერ ენახათ და სიძნელეს არ ეპულოდნენ – მედგრად განაგრძობდნენ გრუნტიდან სინჯების აღებას და წინ მიიწვდნენ.

ერთ ღამეს, როდესაც უკვე ყველას ეძინა, ბარონი ლეშეზი ცეცხლთან იჯდა და ჩანაწერებში იხედებოდა. დილა ახლოვდებოდა, ვოლკანი კი კვლავ ცეცხლთან იჯდა, თითქოს რაღაცას ელოდა. თვითონაც არ ესმოდა, რატომ, მაგრამ გაურკვეველი შფოთი და ღელვა დაეუფლა. ეცადა, ჩასწვდომოდა ფორიაქის მიზეზს, მაგრამ საგულისხმოს ვერაფერს მიაკვლია – ამგვარი თავგადასავალი ხომ ღამის მისი ყოველდღიურობა იყო. მაშინვე ალექსი გაახსენდა. კარგად დააკვირდა თავისი ფიქრების მიღმა არსებულ მიზეზებსა და შიშებს, მაგრამ მიხვდა, რომ არც ალექსის გამო ღელავდა – მისი ვაჟი მუდამ მზრუნველი ძიძების და დედის

გარემოცვაში იმყოფებოდა და მორავიაშიც იმხანად მშვიდობა იყო. ვოლკანის შფოთი თითქოს როგორლაც მომავალს უკავშირდებოდა; არა მარტო თავისას და შეიძლება თავისას არც კი, არამედ ოჯახის ან უფრო შთამომავლების მომავალს. ვერ გაეაზრებინა, რა გრძნობა დაეუფლა, მაგრამ რაღაცა უკანა აზრი მას ტყისკენ ექაჩებოდა. გრძნობდა, რომ სასწრაფოდ უნდა წასულიყო იქით, საითაც გუმანს მიჰყავდა. ვოლკანი მთლიანად თავის სხეულს და გრძნობებს დაემორჩილა და ოდნავი სიფრთხილის და შიშის გარეშე შევიდა ხშირ ტყეში. გარიურავის მკრთალი შუქი ოდნავ გასარჩევს ხდიდა რელიეფსა და ხეებს. ვოლკანი ამას არაფრად აგდებდა. ფეხქვეშ ტოტების მსხვრევით, სულ უფრო უმატებდა სიჩქარეს და ცოტა ხანში, როცა ტყე კიდევ უფრო განათდა, მთელი სისწრაფით მირბოდა; დროის შეგრძნებაც კი დაკარგა და ნაკლებად აცნობიერებდა, რა ხდებოდა ზოგადად. გზადაგზა ტყე უფრო მეჩერდებოდა, რელიეფი კი ნელ-ნელა ვაკეში გადადიოდა, რამდენიმე წამიც და – ვოლკანი მუხლებამდე ტორფის ჭაობში აღმოჩნდა. ახლადა გაჩერდა და მიმოიხედა. უკვე გათენებულიყო. ცივმა წყალმა გამოაფხიზლა და ახლა იმაზე ფიქრი დაიწყო, თუ როგორ აღმოჩნდა იქ. ხმელეთზე ამოვიდა და ჩექმებიდან წყლის გადმოსხმა დაიწყო, როცა შორიდან ძნელად გასარჩევი, მაგრამ კარგად ნაცნობი მგლების ყეფა შემოესმა. გაირინდა და ყური დაუგდო. კვლავ ის შეგრძნება დაეუფლა, რომელმაც აქ მოიყვანა, და იმის წაცვლად, რომ იქაურობას გასცლოდა, ჩექმა კვლავ ფეხზე ამოიცვა და ხმის მიმართულებით სწრაფად, მტაცებლის მიხვრა-მოხვრით წავიდა. მგლების ხმაური ახლოვდებოდა და ასე, სამ წუთში, ვოლკანმა ისინი ხეების მიღმა დაინახა. ხუთი ან ექვსი მგელი ჭაობის წაპირთან იდგა და გაცხარებით რაღაცას თუ ვიღაცას უყეფდა წყალში. ვოლკანმა ერთი ხიდან მეორის უკან ფრთხილად გადაინაცვლა და წაპირთან ახლოს, ჭაობში წელამდე მდგარი პატარა ლაპლანდიელი ბიჭი დაინახა. მგლები შიგ ვერ შედიოდნენ და ელოდნენ, ბიჭი თვითონ როდის გამოვიდოდა წაპირზე. ვოლკანი მიხვდა, რომ

თან არც თოფი გააჩნდა და არც დენთი. ქამარზე დაკიდებული ერთადერთი სანადირო დანის იმედადღა იყო. ისევ გამოფხიზლდა, თანაც ძალიან სწრაფად და მის გამოცდილ ტვინში გადარჩენის ყველა გამოცდილი ხერხი ერთად ამუშავდა. დრო აღარ ითმენდა, ზედმეტი მოძრაობით კი შეიძლებოდა თავიც დაელუპა და ბიჭიც. პირველი, რაც ვოლკანმა გააკეთა, მიწიდან ორი გრძელი ჯოხი აიღო და ერთ-ერთზე თავისი თილისმის თასმით მაგრად მიაპა სანადირო დანა. შემდეგ სწრაფად გაიხადა ზედა ტანსაცმელი, მიწაზე დაყარა და ზედ მოშარდა. საკუთარი შარდით დასველებული ორი პერანგი სხვადასხვა ჯოხზე გადაფინა და წინ მიმართული დანიანი ჯოხით მგლებისკენ არაადამიანური ღრიალით დაიძრა. მგლები დაფრთხენენ, მაგრამ როცა მათკენ წამოსული ადამიანი დაინახეს, მაშინვე მისკენ გამოექანენ. ვოლკანმა ყვირილს მოუმატა და შარდში დასველებული პერანგები დროშებივით ააფრიალა. როგორც კი მგლებმა შარდის სუნი იგრძნეს, შეჩერდნენ და დაბნეულები ბორიალს მოჰყვნენ. სურდოიანებივით ქსუტუნებდნენ და არადამაჯერებლად იღრიჯებოდნენ. „ტერიტორიული გამიჯვნა“ აშკარად შედგა და ვოლკანმა ნელ-ნელა ჭაობისკენ გადაადგილება დაიწყო. მგლები ვოლკანს ახლო არ ეკარებოდნენ, მაგრამ არც შორს მიდიოდნენ – მათ ვოლკანის შარდის სუნის უხილავი ბარიერი ყოფდა, რაც მგლებისთვის უპირობო ტერიტორიულ ხელშეუხებლობას ნიშნავს. ვოლკანი ჭაობის ნაპირს მიუახლოვდა, მაგრამ მგლები არ შორდებოდნენ. პატარა ბიჭი უკანასკნელი ძალით ცდილობდა ყინულივით ცივ წყალში გაეძლო – ტუჩები დალურჯებოდა და მთელი ტანით ცახცახებდა. თითქოს არ სჯეროდა იმის, რასაც ხედავდა, და ჩუმად აკვირდებოდა მის თვალწინ განვითარებულ მოქმედებას.

– ჩემთან მოდი! – დაუყვირა ბარონმა, როცა ზურგით წყალთან აღმოჩნდა. ბიჭი არ განძრეულა და უემოციოდ, უფრო სწორად, უაზროდ აგრძელებდა ვოლკანის დაკვირვებას, – დროზე! – გაიმეორა ვოლკანმა.